

Bohoslužby v Zábřeze 24.dubna 2016

J 13,31-35

Milé sestry, milí bratři, společné chvíle Ježíše s učedníky doprovází radost, že si mohou v okruhu blízkých připomínat Boží vykupitelské dílo. Zároveň ale také pomalu přichází myšlenka na čas loučení. Sami to možná také známe, příjemná společnost se těžko opouští. Zejména ve chvíli, kdy se jedná o skutečně blízkou společnost, o ty, kteří člověku přirostli k srdci, stali se součástí jeho života. Jenže někdy to jinak nejde, i cesty těch nejbližších přátel se jednou musejí rozdělit. Ježíš to svým učedníkům podává docela názorně. Nemůžete jít tam, kam já odcházím. Myslel tím cestu kříže, kde zápasí sám, měl na mysli temnotu hrobu, ale také přijetí do slávy Boží. Ježíš se po vzkříšení stává součástí nového stvoření, nové etapy Božího díla, která v plnosti na tuto zemi teprve přijde. Ježíš patří ke světu vykoupenému, učedníci ještě ne. Ti spolu s námi a celým světem jsou teprve na cestě, která k tomuto světu vede. Proto se cesty učedníků a jejich Mistra rozcházejí. Ježíš své dílo dokončil na kříži. Další kroky jsou již na jeho učednících. Jako jeho učedníci mají dále nést jeho slovo a ukazovat na cestu, která má cíl zatím v nedohlednu, ale jednou nás k němu dovede.

Dokud byl na zemi Ježíš, nebylo těžké jeho slovo a jeho učedníky poznat. Většinou byli s ním, provázeli ho, pohybovali se v jeho blízkosti. Každý si to lehce spojil, věděl, že prostě tito patří k Ježíši, protože je s ním viděl. Jenže situace se časem promění. Když se cesty učedníků a Ježíše rozdělí, nebude už tak jednoduše poznatelné, že tito lidé jsou Ježíšovi učedníci. Přesto ale bude potřeba, aby to vidět bylo. Vždyť ti lidé nepůjdou světem jen tak. Budou kázat vzácná slova, která druhým ukáží cestu ke spáse. Budou kázat Ježíšovo evangelium. Ovšem takové zvěstování není opravdu jednoduché. Různých slov a myšlenek létá světem hodně. Jak poznat, odkud ta slova přicházejí a kam skutečně vedou? Dokud zde je Ježíš s učedníky, je to snadné. Mluví on, případně ti, které poslal a o nichž se dobře vědělo, že mu patří. Avšak už u toho Ježíše je důležitá věc, která později přejde právě do působení učedníků. Vždyť i Ježíš musel nejprve ukázat, že je služebníkem Božím, že slovo, které mluví, ukazuje k Bohu a je světlem každému člověku. Je pozváním do Boží láskyplné náruče, se kterou přijímá ztraceného syna. To vše posluchači poznávali, když Ježíši naslouchali a když viděli jeho život. Slovo bylo doplněno činem, možná by se dalo použít i obratu z počátku Janova evangelia, že slovo se stalo tělem. Zvěst o Božím milosrdenství, o odpuštění a novém počátku, měla své viditelné vyjádření. V tom, co Ježíš konal, bylo možné rozpoznávat slova proroků. Mluvili o tom, že se tak bude dít a nyní se dělo. Kromě toho, že cítili posluchači cosi mimořádného při Ježíšově mluvení, měli před očima také právě ony mocné činy, které Ježíšovo působení provázelo.

Nicméně důležité je poznat, že v Ježíši se naplnilo slovo Zákona. Ani mocné činy nemusejí nic znamenat, není-li na jejich pozadí patrné, že zde nejde o nějakou cizí magii, ale jde o projev Božího Ducha. A ten se nemůže lišit od toho, co už všichni mohli znát. Takto se nesla i odpověď Ježíšova Janu Křtiteli, když chtěl vědět, je-li Ježíš opravdu Mesiáš. On mu jen vzkázal, že slepí vidí, chromí chodí a chudým se zvěstuje evangelium. A vše v tu chvíli bylo jasné. Žádné nové náboženství, nový Bůh. Vše je zjevením toho, kterého už znali, toho, kterému patřili. Ježíš tak tímto způsobem dal najevo, kdo je a kam vede své posluchače. Je pokračování slova Zákona, je jeho novým projevem v lidském životě. Bylo to důležité, protože Zákon všichni znali a věděli, že je dán k dobrému.

Jak se toto všechno má ale přenést do života učedníků? Samozřejmě jsou zde také mocné činy. Jak můžeme pozorovat na mnoha místech ve Skutcích, děly se mimořádné věci. Bylo patrné, že za učedníky stojí veliká moc. Ale právě to někdy může být také problematické. Zejména při setkání s těmi, kdo neznají Hospodina a chybí jim tak důležitý základ, který měli Ježíšovi přímí posluchači. Je-li někdo schopen takových činů, jak je použije? Je třeba se radovat ze setkání s touto mocí, nebo spíše bát? Kdysi se přeci i před Hospodinem národy třáslы hrůzou. Nejde jen o bázeň, ale skutečný strach, který člověka zcela spoutá, zotročí. Jak potom člověk může vnímat takového Boha? Má ho přijmout se strachem, že nic jiného mu nezbyvá? To není příliš dobrá cesta. Alespoň při pohledu na vlastní dějiny se nezdá, že by se osvědčila. Co člověk přijímá se strachem, přijímá také s odporem a touhou po osvobození. Je úleva poznat, že nad námi již nevládne tyran. Není ale docela úlevou poznat, že nad námi již není Bůh. Proto je Ježíšovým učedníkům dáno ještě jiné přikázání, které je má představit světu, do kterého přicházejí. Milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás. To bude poznávacím znamením, že jsou to učedníci Ježíšovi.

Ono to člověku vlastně může být hned zřetelné. Jak jinak dosvědčit Boží lásku k člověku, ne-li právě tím, že sami budeme žít ve vzájemné lásce. Nevýhodou takto jednoduchého příkazu ale je, že se dá také pochopit mnoha špatnými způsoby. O lásce má svět své představy. Někoho milovat znamená často spíše touhu někoho mít, nebo alespoň něco z něho mít. Jenže to není případ té lásky Boží. Bůh nás nemiluje proto, že je to výhodné, že mu to něco dobrého přinese. Spíše naopak. Láska k člověku znamenala trpět bolest kříže. To pravda také není nic lákavého, ale na druhou stranu to ukazuje, co je podstatou lásky, která váže učedníky dohromady. Je to odevzdanost jednoho druhému, otevřenost jednoho pro druhého, touha po společenství. Zkrátka je to prostředí, které na člověka musí dýchnout svobodou, což zní možná protichůdně, ale k tomuto společenství to patří. Kde je vzájemná láska, tam není strach, a kde není strach, tam je svoboda. Právě toto odráží i vztah mezi Bohem a člověkem. Ono v něm dochází k různým potížím ze strany člověka. Člověk se na Boha dokáže hněvat, dokáže se zatvrdit, pak zase hledá cestu zpátky. Umí být vůči Bohu nespravedlivý. Ale často také neposlušný. Co s tím? Může žít ve strachu, aby se o tom Bůh nedozvěděl, může své pocity skrývat, nechávat v sobě kvasit. A nebo je může Bohu předložit. Říct mu o všem, co se v něm odehrává. Nemusí se bát, že by se před Bohem nějak shodil, že by ztratil svoji cenu. Tu má právě vzdor tomu, jak vůči Bohu jedná. I když je člověk hříšník, je milované Boží dítě. A to je něco, co dokáže i tím

zatvrzelým srdcem pohnout.

Sami ze svých životů víme, jak s námi Bůh jedná. A jako jeho svědkové bychom stejným způsobem měli jednat mezi sebou. To je to nejlepší svědectví. Dost to také mění i náš pohled na dílo zvěstování evangelia. Ježíšův příkaz o vzájemné lásce nám ledasco napoví, proč vlastně to evangelium do světa neseme.

Požadavek Ježíšův na to, abychom se vzájemně milovali, že tak nás poznají, se může zdát být ideálem, ke kterému prostě jen budeme klopýtat. Ale proč to musí být vzdálený ideál. Vždyť nejde o to, předvádět nějaký výkon v oblasti vzájemného jednání. Jde o promítnutí toho, co nám dal Bůh do každodenního života. Nic víc v tom není. Bůh nás povolal za své učedníky, dal nám poznat svoji lásku, touto láskou nás proměnil. Ukázal nám, že druhé máme brát jako sobě rovné, máme myslet na jejich dobro, být jim společníky na cestě ke spáse. Právě dar milovat je také shrnutím všech těch pravidel vzájemného jednání, která je možné najít v Zákoně Mojžíšově. Proto není potřeba nějakého zvláštního výcviku a učení se. Je třeba jen jediného, mít Boha na prvním místě a brát vážně jeho slovo. Samozřejmě, že nad aplikací slova Božího v životě můžou člověka napadat různé cesty. Ta Hospodinova nemusí být jasná a tak dochází k výměně názorů. Ale u ní je důležité právě to, čím je člověk motivován. Chce hledat pravdu, nebo chce druhé přesvědčit, že ji už našel a nemůže se mýlit? Vzájemná láska vede ke sdílení. Ale také k toleranci, naslouchání, hledání cest, které jsou těmi cestami života. Myslím, že společenství, které toto má na mysli, je i dobrým nástrojem Božího díla. Svět nepotřebuje svědectví toho, že nad námi jsou ideály, kterých nedokážeme dosáhnout. Potřebuje svědectví, že Bůh člověka mění a s ním se jich dosáhnout dá. Ono sice do jisté chvíle může být povzbudivé říkat všem, že také se nám nedaří a jsme stejně chybující jako oni. Ale spíš to bere motivaci s tím pak něco dělat. A hlavně to zakrývá skutečnost, že ta moc Boží měnící lidská srdce je opravdová, není to jen idea držící následovníky v určitém napětí a tempu, ale je to síla, která je opravdově mění. Společenství, kde ona vzájemná láska funguje dává světu naději a dává sílu i slovu evangelia, které z něj zaznívá.

Doba je náročná. Jako církve jsme pod tlakem. Vzdor tomu, že se snažíme jít za Kristem a být jeho následovníky, ubývá nás. Když jsem byl v letech mládežnických, moc se o misi nemluvalo. Ne, že by to bylo zakázané téma, ale nějak to sbory moc neřešili. Hlavně ty veliké. Dnes se o ní už poměrně hodně mluví. A to i na místech, která se tomuto tématu spíše vyhýbala. Je to logické spojení. Je nás málo, musíme nějak ty prázdné lavice naplnit. Když tak slyším Ježíšovo slovo o vzájemné lásce, nějak mi toto logické spojení přijde chybné. Vždyť říká, že musíme dělat misi, protože do našich sborů potřebujeme nové členy. Co to o nás vypovídá? Zveme lidi do společenství, abychom z nich něco měli. Ale to moc nesedí s tím, co říká Ježíš o vzájemné lásce. Ta nechce z druhých něco mít. Chce jim něco dát. Proto tedy máme zvěstovat evangelium. Ne kvůli našim prázdným lavicím, ale proto aby lidé poznali Boží lásku a našli v Bohu nový život. Možná je to drobný rozdíl, ale má dost zásadní dopad na život společenství.

Poznají nás jako učedníky, protože na rozdíl od mnoha spolků a zájmových organizací nechceme rozšířit své řady, ale chceme naplnit Boží slovo, které mluví o Boží touze po spáse každého člověka. Zvěstujeme slovem i životem společenství Krista proto, aby všichni lidé poznali pravdu a došli spásy.

Pane Ježíši, posíláš své učedníky, aby byli tvým hlasem v tomto světě. Posíláš nás jako svědky Boží moci, která člověka osvobozuje a přivádí k životu. Dej nám, prosíme, ať tento život sami v sobě stále máme a umíme žít jako tvé děti ve vzájemné lásce.

Amen.